

Déli Hírlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATAI. C. BRATIANU 3 :: TELEFON 2-52

Nemcsak nemzetkisebbség teljesjogu állampolgárok is

Csehszlovákiában az Egyesült Országok Keresztényszocialista és Magyar Nemzeti Pártja s a Szepesi Német Pártja tartott, amelyen Szüllő Géza képviselő nagyszabású beszédet mondott ebben kitér a nemzetkisebbségek összes problémáira. Megállapításai sokat tartalmaznak, ami okulásul és tanulságul szolgálhat nálunk is, a magyarok és a többi nemzetkisebbségnek yararánt. Beszéde elején azokat a külsőségeket elemezte, amelyek az egykori osztrák és az egykori magyarországi állampolgárok lakosainak alkotmányos gondolatok kódásában kiütköznek. A csehek az osztrák szellemiséget örökölték. A régi osztrák parlament nem a nemzetet képviselte, hanem csak egy szerve volt a kormányzásnak. Ez az oka annak — úgy mond, — hogy mi, szlovenszlovákok, akik a csehszlovákia valódni parlamentjébe életet hoztunk egykor Magyarországon a rendi és a később az alkotmányos törvényhozásban, nem tudjuk megérteni magunkat a csehekkel. Ebből folyik az is, hogy akkor, amikor mi, szlovenszlovákok erős nemzeti és ellenzéki szerepet visztünk, bennünket hamisan ítélték meg. Pedig mi nem rebellis hivatalnokok vagyunk, akik hivatali főnököknek nem engedelmességek s akiket meg kell büntetni, hanem mi szöszölői vagyunk annak a lényeknek, ami küldöink leikületének felelős. Tehát a mi ellenzékieskedésünk nem renitencia a felsőséggel szemben, nem állambontó, de államot javítani akaró. Itt a cenzura. A Szent István birodalomból idecsatolt részek s az Ausztriából lekapcsolt részek között itt a feladatok különbség.

A háboru előtt s a háboru utáni első években a politikában a reálpolitika volt a domináns. A reálpolitikának a lehetőségei, a közeljövöben megvalósítható reálcélok adták meg a tartalmat. A mai szellem ezzel a régi szabásu programmal csalódásai miatt nem ér be. A mai kor szellem a politikának világnézeti mélyítését, majdnem filozófiai magastra való emelését követeli. Ilyen filozófiai értelemben konstruálta meg Mussolini a fascizmus ideológiáját s ilyen módon teremtette meg — kevésbé lokusan — Hitler a harmadik birodalmat. A reálpolitikában bizalmukat veszített tömegek most ebben a világnézeti térségben keresik boldogulásukat, de félelemmel, hogy itt is utóleri az emberiséget a hábrándulás.

Csehszlovákiában a politikának vezető szerepét a cseh faj. A csehek érzéketlenek minden transzcendentális dolog iránt, reálisak, impériumot keresnek mindenütt. Ezt a köztársasági elnök így fejezte ki: A nemzetkisebbségi kérdés nem egyéb, mint az impérium kérdése. Ez az így is van és még sincs így. Mi,

magyarok, mindenkor világosan kijelentettük, hogy mi ebben az államban teljes jögu állampolgároknak hisszük és akarjuk tudni magunkat. Mi nemcsak kisebbségnek érezzük magunkat, hanem állampolgároknak is. Teljesen állampolgárok akarunk lenni és a teljesjogosság alatt értjük azt, hogy nem szabad és nem lehet bennünket sem elnemzetlennitleni, sem asszimilálni. Ujból leszövegztük, hogy abban a pillanatban, amikor mi a csehszlovák állam polgárai lettünk, a magunk erőviszonyainak tudatában ráhelyezkedtünk az állam alapjára s abban a tényben, hogy a parlamenti életben résztvesztünk, leléptünk a passzivitás álláspontjáról. Parlamenti ellenzéki álláspontunkban nyilvánul meg az, hogy aktivisták vagyunk. Az aktivizmus nem abban áll, hogy mi a kormányt támogatassuk. Az alkotmányos jog és kötelesség nem cserékereskedelem. Nem aktivizmus a kormánypártiság és nem passzivitás az ellenzékiesség.

Akinek nincs érzéke a parlamentarizmus iránt, azt hiszi, hogy aki kritizálni

meri a kormányt, rebellis. Ez nem parlamenti felfogás. Ahogy a kormánynak — akár támogatom őt, akár nem, — kötelessége nekem, mint állampolgárnak, minden jogomat megvédelmezni, mert ez az ő feladata, épp úgy bünös lenne a kormány, ha nekem csak akkor, abban és ott adna jogot, ha én ellenszolgáltatás gyanánt a talpát nyalva, támogatom őt. Olyan államban, mely szabad, nincs kisebbségi hivatás és többségi hivatás, hanem csak állampolgári hivatás. Amig ezt itt nem fogják megérteni, amig ez a gondolat nem lesz urrá a lelkeken, amig bennünket úgy fognak kezelni, mint ennek az államban olyan kisebbségét, amelynek hozzátartozói nem az államban a tagjai s amelynek ellenzéki követeléseit állambontóknak tekintik s ahol csak az részesülhet jogban, aki nem ellenzéki, de jó fiu, addig itt megértésről beszélni nem lehet. A magyarországi politikai álláspontja mindig az volt, hogy mi ebben az államban nem kívánunk egyebet, csak azt, hogy mindazok a szabadságjogok, amelyeket részünkre az alkotmánylevél és a kisebbségi szerződések garantálnak, teljes egészükben teljesíttessenek.

Ezzel szemben a kormány egyrészt a tömegeinket nemzeti érzésben megerjítve, el akarja távolítani tőlünk, másrészt

pedig a katolikusokat a protestantizmus-sal mesterségesen szított féltékenységgel szembeállítva, depolitizálni akarja a katolikusokat alárendelt tényezői által és ily módon a katolikus magyar lakosságot elvonni a politizálástól. Azt igyekszik belerögzíteni a köztudatba, hogy amig a magyarok ellenzékiek, addig nem kaphatnak semmit és ha igen, akkor is csak úgy, ha kormánytámogató behódolókká lesznek. Propagandával lehet államot megsemmisíteni, propagandával lehet államot alkotni, de csak propagandával nem lehet államot fentartani. Államot fentartani csak igazságossággal lehet. Regnorum fundamentum est justitia.

A magyar turáni faj. Sokszor meg is részesztük, de mindig kijózanodnk. A magyar nem azért tudott ezer éven testvér nélkül fenmaradni ebben a világban, mert nem esett el, de azért, mert mindig fel tudott emelkedni minden bukás után. Ez a tudat vezessen bennünket. Önbizalmunkat tartsuk meg, a törvényeket is tartsuk meg, de tartassuk is meg. Ez a mi feladatunk. Ha ezen az uton tovább haladunk, azzal az intelligenciával és becsületességgel, mint eddig haladtunk, nem kétfelm, hogy a célt el is fogjuk érni; hogy egyesült erővel ebben a világban tudjuk élni nemzeti életünket!

Heves vitával kezdődött a Népszövetség tanácsulése

Genfben tegnap megkezdődött a diplomáciai sürgés-forgás. A különböző államok külügyminiszterei és egyebek népszövetségi képviselői egymásután érkeztek meg. Feszült várakozás előzte meg Eden külügyminiszter érkezését. Sokat beszéltek arról, hogy Eden szerdán este Párisban néhány órára megszakította útját és tanácskozott a francia kormány tagjaival.

Kijelentette Párisban, hogy Anglia ismét erőlyes politikát akar folytatni. Elsősorban arra törekszik, hogy a spanyol polgárháborut likvidálják, mert enélkül lehetetlen az európai béke ügyének nyugvópontja kerülnie.

Hangsúlyozta Eden azt is, hogy nem szabad tovább halogatni az önkénteseknek Spanyolországba való beözönlését megakadályozását és a spanyol határok ellenőrzését. Blum hír szerint bele is egyezett Eden feltételeibe. Eden rámutatott arra is, hogy a Népszövetség a spanyol polgárháboru likvidálásával jövöteheti azokat a csorbákat, amelyeket az elmúlt esztendő során szenvedett.

Eden tegnap reggel érkezett meg Genfben. A déli órákban már találkozott Delbos francia külügyminiszterrel azon a villásreggelin, amelyet a venol népszövetségi főtitkár adott.

Tegnap délben rövid zárt ülés után Wellington Koo párisi kínai követ megnyitotta a Népszövetség tanácsának kilencvenhatodik ülését.

Del Vayo spanyol külügyminiszter indítványt tett, hogy a madridi külképviseletek épületeibe menekültek ügyét tárgyalják a Népszövetség által Spanyolországba küldött orvosi bizottság jelentésével egyidejűleg.

Edwards chilei delegátus ezt elenezte. Hangsúlyozta, hogy a külképviseletek menedékjogát tiszteletben kell tartani és a Népszövetség kötelessége gondoskodni a menekülteknek Madridból biztonságos helyekre való elszállításáról. Rámutatott arra, hogy ezekre megy azoknak a polgároknak a száma, akik a követségeken kerestek menedéket.

Litvinov szovjet külügyi népbiztos Del Vayo álláspontját támogatta.

Delbos francia külügyminiszter

azt ajánlotta, hogy a menekültek ügyét ne mint politikumot, hanem mint emberbaráti kérdést vizsgálják és azért nincsen akadálya annak, hogy azt az egészségügyi bizottság jelentésével együtt tárgyalják.

Ezzel az első tanácsülés véget ért. A tanács legközelebbi ülését ma délután tartja.

A Paris Soir részletesen ír Eden és Blum tanácskozásáról.

A lap szerint Blum megköszönte Edennek, amiért beszédével a kellő pillanatban megakadályozta a Franciaország elszigetelésére irányuló törekvéseket.

A francia és török megbízottak egyre tárgyalnak az alexandrettei szandzsák ügyében, amely szintén szerepel a népszövetségi tanácsülésének napirendjén.

A megegyezés nehezen megy, mert Törökország ragaszkodik Alexandrette függetlenségéhez, Franciaország viszont nem hajlandó beleegyezni Sziria egységének megbontásába.

Ezer halott vére festette pirosra az Angyaldomb harcmezejét

Spanyolországban tovább folyik a vér. A Madrid előtt emelkedő Angyaldomb tegnap véres események színhelye volt. Ezt a dombot a nemzetiek már régóta hatalmukban tartják, ahol jól kiépített állásokat is készítettek. Tegnap a madridi kormánycsapatok váratlan támadást intéztek az Angyaldomb ellen és az ottani állásokból kiszorították a nemzetieket. Diadaluknak azonban nem örvendezhettek sokáig.

A nemzetiek ellentámadásba mentek át és véres szuronyroham után kiverték állásaikból a kormánycsapatokat. Az ütközet végén az Angyaldomb lejtőin ezer holttest hevert.

Madrid fölött tegnap újból megjelentek a nemzeti csapatok repülőgépei és a fővárosra számos bombát dobtak le. A kormánycsapatok repülőgépei hamarosan szintén fölszálltak és rövidesen nagy légi harc kezdődött a főváros fölött.

A nemzeti repülőgépek több vörös repülőgépet lőttek, azután eltávoztak.

Malaga körül rövidesen döntő harcokra kerül a sor. A nemzetiek főparancsnoksága elhatározta, hogy Malagát minden körülmények között hamarosan elfoglalja. Madrid alól a nélkülözhető csapatokat mind Malaga ostromára viszik. Nagyszámu marokkói katonát már utnak is indítottak. Salamancából jelentik, hogy

Rosenberg szovjetországi nagykövet felszólította Caballero kormányt, hogy Malagát az utolsó emberig védelmezze.

A vörösek most a tengeren igyekeznek újabb csapatokat szállítani Malagába. A Malaga közelében levő Almeira, Földközi-tengeri kikötőt tegnap a nemzetiek repülőgépei bombázták és abban nagy károkat okoztak.

Emlékeztet, hogy a valenciai kormány Amerikában nagyszabású hadirendeléseket eszközölt. Amikor ez nyilvánosságra került, nemcsak Amerikában, hanem Európában is nagy felháborodás keletkezett. Az amerikai parlamentben támadták a kormányt, mire az a semlegesség megszorgítása érdekében törvényjavaslatot szavaztatott meg.

Ez a javaslat tiltja a Spanyolországba irányuló hadfelszerelési szállítmányokat.

A törvény megszavazása előtt azonban Amerikából elindult a Moro Cantrabrico nevű spanyol kormányhajó, amely szétszedett repülőgépeket visz Valencia számára. Ez a hajó már közeledik Gibraltár felé. A spanyol nemzetiek nagy előkészületeket tesznek, hogy a maguk részére szerezék meg a hajót és annak szállítmányát.

A nemzetiek hadihajói úgy

helyezkedtek el a Gibraltári szorosba vezető útvonalon, hogy a Moro Cantrabrico gőzöst feltétlenül észrevehessék és feltartóztassák.

Bizonyosra veszik azonban azt is, hogy ezt a gőzöst utközben átfestették és az idegen lobo alatt próbálkozik majd a nemzeti hadihajók között átsurranni. Angol lapok véleménye szerint ez aligha fog a spanyol kormány hajójának sikerülni.

Gibraltárban tegnap heves tüzéségi harc zaja volt hallható. Valószin

űnnek tartják, hogy a spanyol vörös csapatok támadást intéztek Merbella ellen, amelyet a nemzetiektől vissza akarnak foglalni. A kormánycsapatok repülőgépei tegnap Ceuta közelében bombázták a nemzetiek benzinkraktárát, amelyet sikerült is felrobbantaniok.

Párisból jelentik, hogy

a francia szenátus tegnap megszavazta az önkénteseknek Spanyolországba való beutazását megtiltó törvényt.

Jorga Nicolae válasza Bethlen karácsonyi cikkére

Bethlen István gróf, volt magyar miniszterelnöknek a Pesti Napló karácsonyi számában megjelent és a romániai magyarság sérelmeiről szóló cikke még mindig foglalkoztatja a román politikai köröket. A cikke egymásután válaszoltak a román politikusok és legújabbán Jorga Nicolae egyetlen tanár, volt miniszterelnök válasza jelent meg a Neamul Romanesc című lap hasábjain. Jorga tanár a romániai magyarsággal való bánásmóddal kapcsolatban azt írja, hogy a trianoni szerződés-

nek erre vonatkozó szakaszai csak akkor lennének kötelezőek Romániára, ha Magyarország nyíltan elfogadná a trianoni szerződés összes rendelkezéseit. Mi azonban mégis a legmesszebb menő nemzeti életet biztosítjuk a romániai nemzetiségek számára, — írja Jorga — nem azért, mert erre a trianoni szerződés kényszerítene bennünket, hanem azért, mert ezt parancsolja a multunk, ezt diktálja a szívünk és azért, mert mi azt úgy akarjuk.

Félórával a kivégzés előtt derült ki egy halálraítélt ártatlansága

Az alcatrazi fegyvertételben — mint Newyorkból jelentik — kitűzték már egy halálraítélt gyilkos kivégzését. A gyilkos a tárgyaláson hiába hangoztatta ártatlanságát, a bíróság beigazoltak találta a vádat és ki-mondotta a halálos ítéletet.

Félórával a kivégzés előtt az ügyész értesítette a fegyházszolgát, hogy a halálraítélt ártatlan és az igazi gyilkos jelentkezett.

Vad hajsza kezdődött a kormányzó után, hogy a kivégzésről szóló intézkedését vonja vissza. Tegnapelőtt öt perccel a kivégzés határideje előtt sikerült a kormányzót telefonon felkutatni, ha azonban nem találták volna meg, az ártatlanul halálraítélt emberen végre kellett volna hajtani a halálos ítéletet annak ellenére, hogy az igazi bűnös már jelentkezett a hatóságánál.

Sorozatos bombamerényletek hirdetik a kommunisták aknamunkáját

Portugália fő városában, Lisszabonban, az elmúlt éjszaka több bombamerényletet követtek el. Két bomba a spanyol házban robbant, ahol akkor éppen előadást tartottak. Bombákat dobtak még a kultuszminisztérium épületébe, a portugál rádiótársaság házába, a dróttalan táviróállomásra és a spanyol konzulátusra. A rádiótársaság épületében a robbanás olyan nagy kárt okozott, hogy a rádióátadást több napra be kellett szüntetni.

A merénylők közül eddig még egyetlen sem sikerült letartóztatni. A rendőrség véleménye szerint a merényleteket kommunisták követték el.

A lisszaboni bombamerényletekkel kapcsolatosan — mint újabban jelentik — eddig tizennégy egyént tartóztattak le. Ezek között van hét spanyol és egy angol alattvaló is. A robbanások mindenütt óriási károkat okoztak. A legnagyobb kár a közoktatásiügyi minisztériumot érte. A spanyol

nyol konzulátuson szintén igen jelentős a kár. Csodálatos véletlen, hogy a robbanások folytán egyetlen ember sem sérült meg. Csütörtökön délután újabb bombamerénylet történt a hadügyminisztérium előtt robbanó egy pokolgép, amely az épületbe komoly károkat okozott. A belügyminiszter kijelentette, hogy a bombamerényleteket feltétlenül kívülről nyitották.

A Lovaregylet

közgyűlése

A Lovaregylet közgyűlése Angerbauer Jenő elnöke alatt másodszor vette Ilescu őrnagy főtitár, Krayer Elemér főpénztárosi jelentését, majd a következő tisztikarválasztotta meg: diszelnök Bunescu őrnök, elnök Nicolau Alexandru őrnagy, helyettes elnök Csasznek őrnagy dr. lett. A választmány új tagjai lettek: Burghardt őrnagy, Niculescu őrnagy, Kappler Jenő dr., Faur őrnagy dr. és Zickeli Mihály. A klub felületbeli tagjai lettek Simboteanu őrnagy, Stinghe ezredes, Mardan Dinesie, Muth Gáspár dr., alelnökökkel választották Ionescu ezredes, Ionescu szubprefektust Angerbauer Jenő, Manuila drt, Pál Dezsőt és Erberlezsőt. Dadányi Györgyöt a lovalóiskola igazgatójává választotta a közgyűlés. Miután még Angerbauer elnöknek köszönetet szavaztak tevékenységéért, a közgyűlés véget ért.

A titokzatos Ezres és az ellopott kincs

Megírtuk, hogy Rákoskeresztúron a Vigyázó-muzeumból a múlt év őszén körülbelül százezer pengő értékű különböző ékszer tűnt el. Nemrég derült ki, hogy a tolvaj Lublóvázy György muzeumi gondnok, akit letartóztattak és akit tettét be is ismertetett. Tegnap Budapesten, a Böszörményi úton levő csendőrségen jelentkezett egy feketehűs nő, aki elmondta, hogy tudomása van a még hiányzó ékszerek hollétééről. Kérte a csendőrséget, hogy Ezres-jelige alatt tegyen közre felhívást a lapokban, mire az illető, akinél az ékszerek vannak, jelentkezni fog. A csendőr több kérdést intézett a nőhöz, aki azt mondta, hogy ő maga a titokzatos Ezres, de igazi nevét nem mondhatja meg. A csendőr ott akarta tartani az ékszeres nőt, amíg feljebbvalója megérkezik, de a nő kijelentette, ha nem csátja szabadon, egyáltalán nem beszélne. A csendőr látta, hogy a nő bant elméjü nővel van dolga és engedte. Az Ezres jelű nő felhívást megjelentették a lapokban, de a titokzatos nő nem jelentkezett újra.

Az új ügyvédi rendtartás Magyarországon. Budapestről jelentik, hogy a felsőház igazságügyi bizottsága tegnap tárgyalta az új ügyvédi rendtartást. Lázár Andor igazságügyminiszter ez alkalommal hangzott ki, hogy minden erejével azon van, hogy az ügyvédek szabadságát és függetlenségét biztosítsa. Meggyőződése szerint a szabad és független polgárok több hasznára vannak az országnak, mint a parancsuralkodó alapuló engedelmesség.

Moszkva háborút készít elő a németek és japánok ellen

Szovjetország a német-japán unistaellenes egyezményre úgy szól, hogy a két ország ellen háborút készít elő. Arita japán külügyminiszter a tokiói képviselőháztól részletesen is megemléke-

szereződés létrejött, a szovjet már nem is titkolja háborús készülődéseit. Az orosz tengeri rendőrség Vladivosztok kikötőjében feltartóztatta és átkutatta az Izuruga nevű japán gőzöst.

A japán hajóskapitánynak nem engedték meg, hogy a japán követséggel érintkezésbe lépjen.

Az orosz tengeri rendőrség lefoglalt különböző diplomáciai aktákat, amelyeket a hajó parancsnokának a japán követség részére kellett volna át-

adnia. Hírlik, hogy Japán emiatt Moszkvában tiltakozik és elégtételt követel.

Chabarovszkából jelentik, hogy Szovjetország elzárta Mandzsuria felé eső határait.

Ennek az intézkedésnek az oka az, hogy ott állítólag a szovjetországi határtisztviselőket megtámadták. A határzár következtében a vonatok nem közlekedhetnek Gratikov és Podgrnicskaja állomásokon keresztül, hanem azokat Vladivosztok felé irányítják. Ezáltal az utazás harminc órával tovább tart.

kommunista internacionálé ár két esztendő előtt megápitotta, hogy a jövőbeli hadüveletek terepe főleg Japánban és Németországban lesz.

azután, hogy a német-japán

Európa jövő sorsa Berlin kezében van

Tardieu volt francia miniszter a spanyolországi válságról ciklert, amelyben szenzációs leleplest közöl. Azt írja, hogy a komunisták már husz év előtt elhatározták Spanyolország bosevizálását.

Az erre vonatkozó terveket, amelyeket ma is szigorúan betartanak, még Lenin utasítására Troczkij dolgozta ki.

in többször hangoztatta, hogy szovjetország után a világ másik kommunista állama csak Spanyolország lehet.

francia és az angol kormányok törekszenek, hogy a spanyol polgárháboru veszélyeit elszigeteljék. um miniszterelnök ugyan a komunisták kedvéért bizonyos engedelmeket tett, azonban a kormány átlentlenül ragaszkodik a benemavatlás elvéhez.

A Népszövetség a spanyol polgárháboru ügyében tehetetlennek bizonyult. Tényleges eredményeket nem tudott elérni és a semlegességi bizottság működése sem kielégítő.

Tardieu ezután hangoztatja, miat azt az angol alsóházban mondott szédében Eden is megeselekedte, gy Európa jövő sorsa Németország kezében van. Európa sromantjából döntő fontossággal bír, gy Németország mikor akarja terét megvalósítani? Meddig akar Németország várni? A német sajtó

hangjából Tardieu arra következtet, hogy Németország máris gondolkodni kezd a német birodalmi kormányzat megvalósítására. A nemzetiszocialista kormányzat négy évi eredményei után és a világ jelenlegi politikai helyzete alapján

Németország számára a pillanat kedvező és a német birodalmi kormányzat nincsen oka arra, hogy megvárja, amíg Anglia is befejezi fegyverkezési programját.

A legtehetetlenebb kormánya ma a japán birodalomnak van

Japánban a katonai körök felette elégedetlenek a kormány külpolitikájával és kifogásolják a hadsereg felfegyverzésének hiányosságait. Rámutatnak arra, hogy Amerika a Csendes-óceánon hegemoniára törekszik, Ázsiában pedig Anglia akadályozza meg a japán politika érvényesülését. A katonai körök azzal vádolják a tokiói kormányt, hogy nem ismerté fel idejében a veszélyt, amely ellen legfőbb ideje érkezett már el a védekezésnek. Követelik, hogy a japán hadsereg teljes felfegyverkezését a kormány minél gyorsabban hajtsa végre.

A japán kormány azonban nemcsak a katonai körökkel, hanem a parlamenti ellenzékkel is meggyűlt a baja. Amikor ugyanis Hirota miniszterelnök a szenátusban válaszolt az ellenzéki pártok részéről az utóbbi üléseken elhangzott kritikákra, szavait fagyos hidegvérrel hallgatták meg. Hirota azután átment a képviselőházba és ott ugyanazt a beszédet akarta elmondani. Az ellenzék azonban olyan lármát csapott, hogy az elnök kénytelen volt az ülést felfüggeszteni. Szünet után Hirota folytatni akarta beszédét, de az ellenzéki képviselők éktelen lárájában egyetlen szava sem volt hallható. A miniszterelnök lemondott beszédének befejezéséről és az ellenzék gunyos hahotája közben elbagyta a termet.

Hirota miniszterelnök tegnap kihallgatáson jelent meg a mikádónál. Hír szerint azt javasolta, hogy a mikádo osszassa fel a parlamentet és rendeljen el új választásokat. Hirota tegnap újból felszólalt a képviselőházban és kijelentette, hogy Japán tovább folytatja politikáját a Keleten való érvényesülés érdekében. Megerősíti kapcsolatait Mandzsuriával és barátságos viszonyt kíván létesíteni nagy szomszédjával, Kinával. Hangsúlyozta, hogy Japán Szovjetországgal való kapcsolatait is rendezni kívánja.

A japán parlament tegnapi folytatódó ülése Hirota miniszterelnök után egymásután emelkedtek szólásra az el-

lenzéki képviselők. Saguranutshj élesen támadta Hirota kormányát és szeméretelt, hogy tehetetlensége miatt a hadseregben lábrakapott a fegyelmetlenség. Vádolta Arita külügyminisztert is, aki a titkos diplomácia útját követi. Alatta a japán diplomáciát sorozatos kudarcok érték Kinával, Szovjetországgal, sőt Németországgal kapcsolatosan is. Kijelentette, hogy nincsen bizalma a kormányhoz.

Hirota miniszterelnök, majd Baba pénzügyminiszter próbálkoztak azzal, hogy a képviselőknek válaszoljanak, azonban a támadt lármája és füttyhangverseny ebben megakadályozta őket. Mikor a rendet az elnök némileg helyreállította, Arita külügyminiszter állott fel szólásra, azonban ilyen kiáltások fogadták:

— Hazug! Hallgass!

Arita erre visszament a helyére, mire Hamada képviselő szólalt fel és kijelentette, hogy Japánnak harminc esztendeje nem volt olyan tehetetlen kormánya, mint a mostani. Támadta a hadügyminisztert, akinek a szemére vetette, hogy az ő politikája miatt a hadsereg nem képes feladatát teljesíteni.

Terracsai hadügyminiszter közbeszólt, hogy Hamada szavai sértik a hadsereg becsületét.

Hamada: A parlament színe előtt halandó vagyok azonnal harakirit elkövetni, ha a gyorsírói jegyzetekből megállapítják, hogy megsértettem a hadsereget. A parlament ülést azután január 27-re halasztották.

A parlament elhalasztása után a kormány minisztertanácsra ült össze, amely öt óra hosszáig tartott. Hirota miniszterelnök erre másodszor is megjelent a mikádónál kihallgatáson. Beavatott körök szerint Hirota a következő három lehetőség előtt áll: 1. A kormány lemond. 2. A parlamentet feloszlatják. 3. A mostani parlamenti ülésszakot berekesztik. A hadseregben nagy az elkeseredés a kormány és a parlament ellen egyaránt.

Reumatikus?

Ime egy szer, amely azonnal enyhíti fájdalmait.

Ken'e be gyöngén — és ennyi elég, hogy a daganat és a fájdalom azonnal elmúljon, minelyt friss és tiszta vér tör utat a fájo részek felé. Nincs szükség fászszt bedörzsölésre; kenje be, ennyi az egész. Szerezze be azonnal ezt a biztos és gyors hatású gyogyszert. Minden drogériában és gyogyszertárban kapható. Nagy üveg 60, kis üveg 35 lei.

Sloan's Liniment

megszünteti a fájdalmakat!

Kiss Károly városi főmérnök utolsó utja

Tegnap délután négy óraker temették el a IV. kerületi temető kápolnájából Kiss Károly nyugalmazott városi főmérnököt. A temetésen nagy számban jelentek meg az elhunyt barátai és tisztelői. Többek között ott voltak Rech K. Géza apátplébános, Miklósi Kornél dr. villanytelepi igazgató, Kakuk János dr. főorvos, Fehér Kristóf nyugalmazott táblaaj tanácselnök, Mrazek Viktor dr. orvos, Grosorean Cornel dr. és Lazar Cornel dr. volt főpolgármesterek, Marx Tamás és Karácsonyi nyugalmazott iskolaigazgatók, Gyulay János dr., Capatianu Nicolae dr. és Feld Kálmán dr. ügyvédek, Argy György evangélikus főesperes, Harzer Gusztáv nyugalmazott pénzügyi tanácsos, Sárga József nyugalmazott törvénytudományi bíró, Muntean György, Petru Alexandru és Fábán építészek, Balosiu nyugalmazott városi főmérnök, Szappanos Gyula és Baja András, a Magyar Párt elnöki tanácsának tagjai Pokorny József, Szalaczk János, Rafinszky és Kremer József városi tisztviselők és még igen sokan mások. A városi mérnöki hivatal tisztviselői kara Polen János és Bautz István vezetésével teljes számban jelent meg, hogy a volt kartársat utolsó útjára kísérje. Ott voltak a különböző négyletek is, özeveg Borsitzky Ottóné vezetésével megjelentek a missziós szervezettek, Márk Bella vezetésével az evangélikus négylet és megjelent a református négylet is, amelynek Kiss János özevege az elnököje. A temetési szertartást Wetzl György kaplán végezte. A sírnál Polen János városi főmérnök bucsuztatta az elköltözőt, akinek harminkét évi eredménydus városi szolgálatát méltatta.

Egyéni amnesztia. A Tempo című fővárosi lap azt írja, hogy január 24-én, Moldova és Muntenia egyesülésének évfordulóján egyéni amnesztia várható. Ezen alkalommal az uralkodó az igazságügyminiszter által előterjesztett elítélteket kegyelemben fogja részesíteni.

Anyos Viola képhiállítása

a Capitol mozi emeleti terme, **február hó 4-ig** Nyitva vasárnap egész nap, hétköznap délután 5—10, Beléptidj nincs

LLOYD-

lancng-bárban

Január 15-től a következő új tagok fellépte:

- Varga & Jury
- Wia & Wiwet
- Hilma Rumrich
- Antonia Pavloici
- Lola Herda

Legközelebbi társasutazás BUCURESTI-be gyorsvonattal

Indul január 25-én, hétfőn este 10 órakor. Vissza Bucurestiből csütörtökön este 7-kor

Külön büröléses Pullmann-kocsi, számozott helyek. Jelenkezések főbb könyvkereskedésében, Timisoara, Str. Alba Iulia. telefon 11-60

III. osztály Lei 75

ODA—VISSZA

II. osztály Lei 115

Hirek

ELŐFIZETÉSI ÁRAK

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyedévre 200, félévre 380, egész évre 750 lei.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyedévre 160, félévre 300, egész évre 600 lei.

Hatóságoknak, közhivataloknak és közüzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyedévre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő.

Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyedévre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő.

Telefon:

2-52, este 10 óra után 14-14 vagy 2-42. A Hunyadi-nyomda nyomása.

A gretna-greeni

kovácsműhely

forgalma az utóbbi időben nagyon megnövekedett. Csodálatos dolog, pedig, mert hiszen Angliában a gazdemberek már nem járnak lovon, hanem motorbiciklín, a gazdasági gépeket is motorizálták és így ott sem használnak lovat. Nagyrítókán rendel csak valaki patkót a gretna-greeni kovácsműhelyben, a szekérvassalás pedig az antók elterjedése folytán teljesen kiment a divatból. Ennek ellenére a gretna-greeni kovácsműhely — ott messze Skóciában — mégis megnövekedett forgalommal dicsekszik. Ennek a kovácsműhelynek ugyanis századok hagyományán alapuló más üzeme is van a patkoláson kívül. Ebben a kovácsműhelyben házasságokat is kovácsolnak. Évszázados szokás szentesítette az iratlan törvényt, hogy ha valamely fiatal pár percek alatt minden előzetes kihirdetés és más formasságok mellőzésével házasságra akar lépni, akkor csak fel kell keresnie a gretna-greeni kovácsot, aki őselőtti öröklött jog alapján összeadja őket és máris mehetnek, amerre akarnak, mint férj és feleség. Az utóbbi esztendőben nemcsak Angliából, hanem más országokból is egyre sürűbben keresték fel a gretna-greeni kovácsot azok a szerelmeseik, akik otthon nem tudták megkapni a szülői engedélyt a házassághoz, vagy pedig más akadálya volt a frigykötésnek. A gretna-greeni kovácsműhely forgalmát most nagy veszedelem fenyegeti. Az angol papság követelésére a parlament elhatározta, hogy vizsgálóbizottságot küld Gretna-Greenbe. A kovács szabadságát megszüntetik, vagy nagyon is megnyírálják. Kinevezik állami anyakönyvvezetővé, aki csak azokat a párokat adhatja össze, akik legalább három hónapja a községben élnek és ezenkívül az összes szabályszerű formáknak eleget tettek. Így azután megszűnik Gretna-Green romantikája.

— A magántanulók vizsgái. A kultuszminiszter rendelete értelmében a középiskolákban a magántanulók vizsgái január 25-én kezdődnek. A vizsgáztató bizottságokat már ki is nevezték.

A székesegyház kriptájában alussza már örök álmát Magyary Pál püspöki helynök

A katolikus püspöki székesegyház tegnap délelőtt megtelt gyászoló közönséggel, amely összesereglett, hogy elbucuzzék az örökös pihenőre induló Magyary Pál püspöki helynökötől. Magas katedrálison nyugodott az érokoporsó, amely a földi létből elköltözött főpap holttestét magába zárta. A koporsót átvitelték a ráfektetett lilaszínű stóla, ott voltak azután a főpapi jelvények is, a pásztorbot, az aranyos süveg, a kehely és a misékönyv. A koporsó körül helyezték el a koszorúkat. Ott volt a káptalan piros székfűből készült koszorúja latin nyelvű felirattal: A káptalan legkedvesebb testvérének. Egy másik mellé sorakozott a szeminárium, a piaristák, a Mária-kongregáció és más testületek és magánszemélyek koszorúja. A székesegyház hatalmas hajója már jóval tíz óra előtt megtelt.

Pont tíz órakor bevonultak a templomba a káptalan tagjai és elfoglalták helyüket. Magyary Pál püspöki helynök üresen maradt székét fekete lepel takarta. A székesegyházban nagyszámú papság gyülekezett össze. Képviselet volt a különböző vallás-

os egyesületek és intézmények, a nőegyesületek és a katolikus iskolák is. Más hitfelekezetek részéről a görög katolikusokon kívül megjelentek Kosztics Szlobodán főesperessel az élén a szerb papok, továbbá ott volt Argay György evangélikus főesperes és Drechsler Miksa dr. főrabbi is.

Pacha Ágoston püspök nagy papi segédlettel gyászmisét mondott, mely alatt a székesegyház kórusa és zenekara Braun Dezső karnagy vezényletével rekviemet adott elő. A rekviem után a püspök a koporsóhoz ment kíséretével és a halotti beszénelési szertartás elvégzése után magyar és német nyelven gyászbeszédet mondott. A püspök azután imádkozott, majd felhangzott a gyászenék, amelynek hangjai mellett a koporsót levették a katedrálisról, kivitték a székesegyházból és le kísérték azt a kriptának kívülről nyíló ajtaján keresztül. Nemsokára elhelyezték a koporsót a számára elkészített fiúkében. Magyary Pál a székesegyház kriptájában alussza örök álmát, fölülte pedig zenekara a hívők énekei és a misékben ég felé szállanak a papok imái.

— Cantacuzino tábornok hazahozza a két román hős holttestét. Cantacuzino tábornok, aki Spanyolországba utazott, hogy a Madrid mellett elesett két román légionárius holttestét hazahozza, Párisba érkezett. Salamancába, Franco tábornok főhadiszállására, január 27-én érkezik. Bucarestben úgy tudják, hogy a két holttest február tizedike táján érkezik a fővárosba. A két koporsót ideiglenesen kriptában helyezik el. A végleges pihenőhelyül szánt kápolna építését már megkezdték.

— Tolvaj a vasuti pénztárfülkében. A lugoji vasuti állomás egyik pénztárnoka, Sabadosin Lajos a pénztárfülke asztalán hagyott 5700 leit, amelyet távollétében ismeretlen tettes elloptott. A tolvaj álkulccsal hatolt be a pénztárfülkébe. A rendőrség megindította a nyomozást.

— Borbélyok bálja. A timisoarai ipari szindikátus borbély, fodrász és nőifodrász szakasportja ez év február hetedikén, este kilenc órai kezdettel a volt Ferdinand szálló nagytermében rendezte meg bálját, amelyre a közönséget ezután is meghívják. A zenét a csendőrség jazz-zenekara és a Zbor szerb tamburás-zenekara szolgáltatja. A rendezőség különböző szórakoztatásokat készít elő. Belépti-díj személyenként 30 lei, családi jegy 75 lei.

— Kiesett a robogó vonatból. Lugojon az egyik vasuti átjárónál egy halott férfit talált a vasuti ór. A rendőrség megállapította, hogy a férfi Ios Nicolae, negyven éves banloci gazdálkodóval azonos, aki epileptikus rohamában kiesett a Caransebes felé haladó vonatból. A fejét beleütötte a sínekbe és mire ráakadtak, megfagyott.

— Koszorúmegváltás. Kissa Károly főmérnök elhalálozása alkalmából a Mágori-család Uisentesről ötszáz leit adományozott a református négyzet céljaira.

— Államellenes izgatás vádjára felmentett plébános. Az odorheimegyei Versoc község annak idején feljelentette Héjja Albert plébánost, hogy 1934 augusztus 20-án, Szent István napján tartott beszédében államellenes kijelentéseket tett. Az odorheini törvényszéken megtartott tárgyaláson aztán kiderült, hogy milyen körülményeknek köszönhető Héjja Albert plébános, amiért a vádlottak padjára került. Kihallgatták ugyanis a csendőrmestert, aki azt adta elő, hogy az említett istentiszteleten maga is résztvett, de nem figyelte meg, hogy a plébános államellenes kijelentéseket tett volna. A feljelentési jegyzőkönyvet a versoci katolikus iskola figyelemzítésére készítette el. Maga a tanító, aki a vádlottak padjára juttatta plébánost, először a pap ellen vallott, később azonban vallomását visszavonta. A törvényszék erre büncselekmény hiányában Héjja Albert plébánost felmentette. A felmentő ítéletet most a tárgyalmresi ítélőtábla is jóváhagyta.

— Az emberi testet a legtöbb esetben géphez hasonlítják, amely az üzemanyagot energiára változtatja át. A gépnél tehát az üzemanyag elégeése az első feltétel az egyenletes működésre, míg az emberi testnél az egészséges termék kiválasztása az egészség fenntartásának egyik alapfeltétele. Mindezekelőtt a vesék működése bír különös jelentőséggel. A vesék megbetegedése az egész szervezetet veszélyezteti. Az Urodonal-nak köszönhető, hogy az emberi szervezet egészségének főveveteke könnyen tisztítható. Az elhanyagolt és súlyos vesebajokat is gyógyítja az Urodonal.

HITLER FELAJÁNlja BELGIUMNAK A SEMLEGESSÉGET. A párisi lapok nagy cikkeiben írtak arról, hogy Hitler német birodalmi vezér január 30-án a birodalmi gyűlésen tartandó beszédében Belgiummal felajánlja a semlegességet és erre vonatkozólag ugyanolyan biztosítékot nyújt, mint azt Franciaország és Anglia tette. Németországnak ilyen lépésével, amely kétségen kívül nem vesztészen el Brüsszelben a kellő mértékű támogatást, Belgium semlegessége végképpen megoldódna.

— A nagy árvíz földöntúli. És az amerikai árvíz tovább pusztul. Az Ohio folyó töltése a víz óriási romlásának nem tudott ellentállani és Hasleton falu közelében átszakadt. A község ötszáz főnyi lakossága a köldombokra menekült. A folyóból kőmuló víz igen nagy vidéket áraszt el. Számos farm és falu lakosai képtelenek voltak lakóhelyeiket elhagyni. Az árvíz következtében huszár ember vált hajléktalanná. Bizonyos, hogy a szerencsétlenség számos terüleletet is követelt áldozatul. Edig tízenegyet holttestet fogtak ki a vízből.

Patikák éjjeli szolgálata

JANUÁR 22-én, pénteken a szolgálat beosztás a következő:
 Az I. kerületben a Reg. Ferdinand-uton levő Saluator-gyógyszertár.
 A II. kerületben a Dacilor-uton levő dr. Kovács-gyógyszertár.
 A III. kerületben a Porumbescu-uton levő Sarga-gyógyszertár.
 A IV. kerületben a Prayer-utcában levő Ungvári-gyógyszertár.
 Az V. kerületben a Corvin-gyógyszertár és Fratilian Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálat tart.

Farsangi Naptár

Január 23: A román iparosok bálja a Ferdinand-teremben.
 Január 23: A magyar ifjúság általános bálja a Magyar Házban.
 Január 23: Dura sportegylet bálja a sörgyár nagytermében.
 Január 30: Az igazságügyi tisztviselő farsangi táncestélye a Tiszti Kaszinó teremben.
 Január 30: A Bácsági Turista Club táncmulatsága Caransebesben.
 Január 31: A Kadima sportegylet bálja a Ferdinand-teremben.
 Február 6: Magyar Négyzet bálja a Ferdinand-teremben.
 Február 6: Timisoarai Munkás Atlétikai Club táncestélye a sörgyár nagytermében.
 Február 7: A borbélyok és fodrászok bálja a Ferdinand-teremben.
 Február 20: Kisebbségi újságírók bálja a Ferdinand-teremben.

Preservatív. Negyven évi tapasztalat garantálja a legmodernebb minőséget. „OLLA” Crisallin és „OLLA” Tropicselyem. Minden gyógyszerteremben és drogériában, ügyeljen „OLLA” márkára.

A kiszabadult fegyenc borzalmas bosszúja

Szófiában Kirsven Sokrates kereskedő tizennyolc évvel ezelőtt egyenásátan meggyilkolta két feleségét és végezni akart harmadik feleségével is, amikor letartóztatták. A hitvesgyilkost életfogytiglani fegyházra ítélték, de tizenhétvévi raboskodás után múlt karácsonykor kegyelmet kapott.

Vasárnap Szófiában meggyilkolva találták Zdarvkov Iván nyolcvanöt éves magánzót és hatvanöt éves feleségét.

— **Titulescu újabb külügyministerségének híre.** Most érkezett vissza hosszabb külföldi utjáról Xenj volt liberális miniszter, aki Sankt Moritzban Titulescu volt külügyminiszter is meglátogatta. Xenj személyes jóbarátja a volt külügyminiszternek, akivel politikai körök értesülése szerint hosszabb megbeszélése volt. Ugy tudják, hogy Xenj volt miniszter Tatarescu miniszterelnök megbízásából látogatta meg a volt külügyminisztert és látogatásáról külön kihallgatáson számol be a miniszterelnöknek. Fővárosi politikai körökben azt beszélik, hogy Tatarescu a kormány átszervezését tervezi és a külügyminisztérium élére állítólag újból Titulescu kerülne vissza.

— **Száz ember megfagyott.** Tegnap reggelre a hőmérséklet hét fok hidegre szállott alá és napközben sem volt délután négy óráig másfél foknál nagyobb hideg. Ennélfogva olvadás nem állott be. Tegnap kevés napfényt kivételével az ég többnyire borús volt. Az ország más részein is enyhébb az idő, mint az elmúlt napokban, a hideg azonban mégis jelentősen nagyobb, mint a Bánságban. Erdély különböző részein ismét havazott. A Fekete-tenger partján a vihar tovább dühöng. Kisáziából nagy hidegek híre érkezik. Szokatlan hideg uralkodik Palesszínában is és mint Jeruzsálemből jelentik, eddig körülbelül száz ember fagyott meg. Mérsékelt légáramlás várható, sok helyen köd, egyes helyeken havazás, a hőmérséklet nem változik lényegesen.

— **Kedvezményes utazás Clujra.** Az Erdélyi Gazdasági Egyesület február 21—27. napjain Clujon vetőmagkiállítást és vásárt rendez. A kiállítás látogatói részére az államvasutó ötven százalékos utazási és hetvenöt százalékos áruszállítási kedvezményt engedélyezett.

— **A titkos játéklukok üldözése.** A titkos játéklukok megszüntetése érdekében a fővárosi rendőrség az elmúlt éjszaka razzliát rendezett a kávéházakban és számos magánlakásban is házkutatás volt. Nyolcvan személyt előállítottak.

— **A szívburok, a szívbillentyűk és a szívizomok megbetegedéseinek kezelésénél a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz fontos segédanyag, mely reggel felkeléskor egy kis pohárral bevéve a tápasatorna tartalmát biztosan felhigítja és azt minden megengedhetetlen okozása nélkül igen könnyen levezeti. Az orvosok ajánlják.**

— **Az új olasz gyarmat lakossága.** Rómából jelentik, hogy az olasz hatóságok befejezték a keletafrikai tartományokban a felmérést és népszámlálást. Az új olasz gyarmat a régi gyarmattal együtt 1,708,000 négyzet kilométer terjedelmű, lakosainak száma pedig 7,600,000.

ségét. Mivel az asszony Kirsven nagynéje volt, a gyamu nyomban a kétszentes feleséggyilkosra irányult. Kirsven letartóztatták és bevallotta, hogy bosszúból ölte meg a házaspárt, mert az annak idején a főtárgyaláson terhelően vallottak. Tizenhét évig csak a bosszu gondolata tartotta benne az életet — mondotta — és most már nem bánja, ha megis kell halnia.

Kirsven ismét visszakerül a fegyházba.

— **ERŐDÖK ÉPÜLNEK A RAJNA VÖLGYÉBEN.** Párisi lapok arról írják, hogy a német kormány erődítményeket akar építeni a Rajna mellékvölgyeiben. Tizenöt község lakosságát ezzel kapcsolatosan állítólag már fel is szállították lakóhelyük elhagyására, mivel a községek helyén erődítményeket létesítenek. A kiköltöztet tizenöt község lakosságát a birodalom más részeire telepítik.

— **Sértő francia tankönyv.** Bele a szenátor a szenátus ülésén egy francia tankönyvre hívta fel a közoktatásiügyi miniszter figyelmét, amely könyv sértő kitételeket tartalmaz Romániának a világháborúban játszott szerepéről. A szenátort beszédében Manoiescu félbeszakította és kijelentette, hogy Németország ebben a vonatkozásban több jóakaratot mutatott volna a románok iránt.

— **A Dardanellák forgalmának szabályozása.** Rómából jelentik, hogy Törökország és Olaszország megbízottai között tárgyalások folynak a Dardanellákon való forgalom szabályozására. Az erre vonatkozó egyezményt a római török követ és Ciano gróf külügyminiszter hamarosan aláírja.

— **Eredményes razzia.** A rendőrség az elmúlt éjszaka a város területén razzliát tartott és ennek folytán a dektívák 58 egyént vettek őrizetbe. Ezek között volt nyolc katonaszökevény, hat másik személyt pedig az ügyészség körözött.

— **Edward herceg mozival szórakozik.** Windsor Edward herceg nagy kedvelője a filmnek és az enzesfeldi kastélyban mozit rendeztetett be magának, amelyben számos új darabot vetítettek le előtte. Most azt a kivánságát fejezte ki, hogy a Paula Wesely színésznővel készült Aratás című magyar filmet szerezzék be számára.

— **Filmfelvételi tanulmányok.** Hastings-Hampington lord londoni filmforgalmazó, Budapestre utazott azzal a céllal, hogy Magyarországon tanulmányozza a filmfelvételi lehetőségeket. Szerinte az ország szép vidékei, népviselet és a népzene, kiválóan alkalmasak a filmfelvételre. Ezek a filmek különösen Angliában és Amerikában örövendőnek vagy népszerűségnek.

* **Földi Mihály új regénye.** A század asszonya című regényének cselekménye 1900-ban indul és tart napjainkig. 1936 őszéig. Egy modern mai asszony szíven keresztül mutatja be ezt a kort, amelynek történelmi eseményei átvonulnak egy család életén. A regény leírja azokat a harcokat, amelyeket a szerelémekkel, a házassággal, a családdal, a társadalommal, korunk történelmi eszméivel és eseményeivel folytat. A rendkívül irodalmi értékű és lenyűgözően érdekes könyv az Athenaeum nagyregény-sorozatában jelent meg 52. lap, pompás kiállításban Lei 132.— minden könyvkereskedésben, vagy Lepegenál Cluj.

Cyomor-rendellenességeknél a legbiztosabban segít

Fernet Branca

TANITÓNÓ MINT KOMMUNISTA AGITATOR. Sanghaiból érkezett jelentés szerint Sienzi tartomány kommunista zavargásaiban nagy szerepe van egy amerikai tanitónőnek, egy angol asszonynak és egy német férfinak. A kormánycsapatok folytatják előnyomulásukat Sianfu felé, amit a kommunisták mindenképpen igyekeznek megakadályozni. A kormánycsapatok a legmodernebb harci eszközökkel rendelkeznek és győzelmük biztosra vehető.

— **A tanügyi vezérfelügyelő beosztása.** Angelescu dr. közoktatásiügyi miniszter aláírta azt a rendeletet, amely a tanügyi vezérfelügyelő beosztására vonatkozik. Eszerint a timisoarai tankerületi felügyelő továbbra is Evutian tanügyi vezérfelügyelő irányítása mellett működik.

— **Rendőrtisztek nem lehetnek tanúk.** Az igazságügyminiszter rendeletet adott ki, amely szerint a rendőrtisztek a jövőben büntetőperekben nem szerepelhetnek tanúként.

— **Ismét elsüllyedt egy hajó.** Osloból jelentik, hogy a Savonna Maa finn gőzös huszonhat főnyi legénységével elsüllyedt.

— **A francia szocialista párt parlamenti csoportja.** Párisban tegnap Roque ezredes elnökletével megalakult a francia szocialista párt parlamenti csoportja. Ybarneigaray képviselő beszélt a párt programjáról és hangsúlyozta, hogy a párt mindenkit támogat, aki az igazi Franciaországot akarja és akit a munka, a család és a haza szeretete hat át.

— **Hitler válaszol Edennek.** Berliin jelentés szerint Hitler birodalmi vezér legközelebb válaszol Eden beszédének Németországot érintő részére.

— **Gólya a mentőkocsiban.** Filipescu Julia huszonhárom éves lujoji munkásnő, aki anyai örömei előtt állott, a gyárból hazafelé igyekezett, de utközben rosszul lett. Besietett egyik ismerőse lakásába, ahol elfogták a szülési fájdalmak. A mentők kórházba akarták szállítani, de az asszony a mentőkocsiban világra hozta gyermekét.

— **Az istállóban felakasztotta magát.** A severinmegyei Dumbrava községben Német Gyula huszonnégy éves gazdálkodó házának istállójában felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. Tettét gyógyíthatatlan betegsége miatt követte el.

Legujabb sport

EL, VAGY NEM ÉL!!

Zamora Ricardo, egész Európa sportolói által ismert spanyol futballjátékos haláláról már ismételtelen terjedt el hír. Eszerint a nagyszerű játékost a polgárháború során kivégezték. Ezeket a híreket a Havas-távirati iroda most megcáfolja, mert madridi tudósítója csak a napokban együtt ebédelt Zamora Ricardoval.

A NÉGER VILÁGBAJNOK EUROPAI TURÁN VESZ RÉSZT

Ebben az évben Marseilleben elkészült az új stadion, amelynek felavatási ünnepségére nagyüzben sportversenyeket terveznek. Szó van arról, hogy az ünnepségre meghívják Jesse Owens háromszoros olimpiai bajnokot is, aki azután Európa különböző országaiban nagyobb túrára venne részt.

Pressa cmlék

Most jelent meg dr. Diem, az olimpiai játékok főtitkárnak részletes jelentése a XI. berlini olimpiáról. Ezek az adatok az olimpiai szédületes arányainak beszédes bizonyítékai. Az olimpiai vonatkozású sokszáz képen kívül elvitték a versenyzők az olimpiai falu 5000 darab ötkarikás törülközőjét is — emléke. És mit ettek össze a versenyzők! Nem igen sok lehetett közöttük a vegetáriánus... Az olimpia alatt 103,000 kiló húst, 54,000 kiló gyümölcsöt, 96,000 kiló burgonyát, ezenkívül 250,000 tojást és 80,000 liter tejet fogyasztottak el a versenyzők.

TATARESCU VÁLASZOLT MADGARUNAK. A kamara tegnapi ülésén Tatarescu miniszterelnök válaszlát Madgearu legutóbbi interpellációjában, amelyben Caranfil volt légügyi tengerészeti miniszter lemondásának feltételeire vonatkozólag kért felvilágosítást. Tatarescu nagyobb beszédében kifejtette, hogy a lemondásnak kárától személyi okai voltak, mert Caranfil többször is közölte vele, hogy nem tud megfelelő légkört teremteni az együttműködésre. Végül kijelentette a miniszterelnök, hogy a lemondással kapcsolatosan elterjedt minden más hír alapján, Tatarescu beszédét a többségi képviselők tapsal fogadták, de Madgearu nem elégedett meg a válasszal és újabb felvilágosításokat kért.

— **A pápa nyugtalanul töltötte az éjszakát.** Római jelentés szerint a pápa az elmúlt éjszakát nyugtalanul töltötte. A lábában érzett fájdalom miatt nem tudott aludni. Milani orvosnár kétszer is meglátogatta a pápát és intette, hogy tartózkodjék a munkától. A Szentatya tegnap tudta Pacelli bíborost, azonban egyébként nem dolgozott.

— **Nyugdíjasok figyelmébe.** A helybeli igazgatóság nyugdíjosztálya felhívja azokat a nyugdíjasokat, akik régebbi nyugdíjnyelvényeiket kicserélés céljából benyújtották, hogy az új nyugdíjnyelvények átételére haladéktalanul jelentkezzenek. A nyugdíjosztály nyílt az új nyugdíjnyelvények szétosztása után megkezdte a januári nyugdíj számfejtését és a nyugdíjnyelvények láttamozását.

— **Bánsági lap új címe.** Az ötvenhét éves év óta Lujojon megjelenő Brassó-Szörényi Lapok című újság helyett a Caras és Severini Lapok címmel jelenik meg. A közel hat évfolyamos multra visszatekintő újság újabb száma már ilyen címmel jelent meg. A lap a címváltozással kapcsolatban bejelenti, hogy továbbra is két megye magyarságának érdekeit kívánja szolgálni.

— **Kós Károly darabja sikert aratott.** Budapestről jelentik, hogy az egész magyar sajtó nagy elismeréssel ír Kós Károly erdélyi író Budai Nagy Antal női színművéről. A lapok rámutatnak arra, hogy a bemutatott darabnak érdekes történelmi háttérrel van felépítve és gazdag. A darabnak sorozatos előadásokat jósnak.

— **Franciaország a béke és szabadság útját követi.** Auriol francia külügyminiszter a Párisban élő erdélyi klubjában nagy beszédet tartott. Hangsúlyozta, hogy Franciaország a béke és szabadság útját követi. Ez a törekvés azonban függ a többi állam közreműködésétől is. Kiadatlan a nemzetek boldogulása, mert a nemzetgazdaság válsága belső gyengeséget és háborút okozhat. Végül rámutatott arra, hogy Franciaország és Amerika a demokratizmus kipróbált útjait járják.

Színház

A színház ma esti szenzációja: Szabad a csók

A magyar társulat tegnap este Barabás Pál pompás vigjétékát mutatta be Könnyű a férfiaknak címmel. A szellemes és mindvégig ötletes darab bő vigjátéki humora gazdagon érvényesült, és a közönség igen jól mulatott. A hálás szerepek Bálint Anna, Varga Ilonka, Paál Magda, Kemény Juci, Horváth László, Jávor Alfréd, Kun kezében hatatosan érvényesültek.

Ma este a színház Erdélyi Mihály nagyszerű ujdonságát: Szabad a csók operettet mutatja be. Szabad a csók ma esti premierje iránt nagy az érdeklődés a közönség körében, mert mindenki tisztában van azzal, hogy Erdélyi Mihály csak jót nyújt. Zenéje könnyű és fülbemászó. Már az első hallásra dudol-

hatók a slágerek. A kiállítás pazar és stílusos, nemkülönben a szereposztás is. Mindenki az egyéniségének megfelelő szerepet játsza az ujdonságban. Tarnay rendezése, Csányi dirigálása és Trillap, Gábor, Varga, Lázár, Kozma, Olasz, Szendrey, Jávor, Lukács, Kun alakításai biztosítják a Szabad a csók tartós sikerét.

Szabad a csók ma este, szombaton este és vasárnap este 9 órákor rendszer helyárrakkal van műsoron. Miután vasárnap csak egyet — este 9 órákor — játszik a színház és a nagyszerű Szabad a csók van műsoron, jegyeikről ajánlatos már most gondoskodni, nehogy vasárnap este sokan jegy nélkül maradjanak. Előadások kezdete 9 órákor. Rendes helyárrak.

SZOMBAT DELUTAN OLSÓ HELYÁRAKKAL: A CSÁRDÁS, IFJUSÁGI ELŐADÁSBAN!

Az új operettek legszebbikét, a nagyszerű Csárdás-t tüzte műsorra a színház igazgatósága, szombaton delután öt órai kezdettel. A Csárdás szombaton delutáni előadásokkal van műsoron és ez lesz a szezon második ifjúsági előadása, melyet az iskolák ifjúsága kivételes kedvezmény mellett nézhet meg. Ezen igényüket kérjük a 102 telefonon, a színház pénztárával péntek déli 12 óráig közölni. A szombat delutáni előadások nem hat, hanem öt órákor kezdődnek.

EGY BOLOND SZÁZAT CSINÁL FELHÓ ERVIN FELLEPTÉVEL.

A magyar színház jövő heti műsorának egyik szenzációs ujdonsága, Szüle Mihály mulattató operettje, az Egy bolond százat csinál. Ebben a kitűnő ujdonságban lép fel, hosszu pihentetés után Felhó Ervin, aki egy utólréhetetlen alakítással fogja emelni az ujdonság sikerét. A hét végére egy másik nagyszerű operettujdonság, Békeffy-Krausz „Esz után köpenyeg” című slágere lesz a magyar színház legújabb premierje.

Betiltott református bibliaórák.

Fővárosi jelentés szerint a közoktatásügyi minisztérium betiltotta az oradeai református püspökség által rendezett bibliaórákat és a vasárnapi iskolát. A rendelet értelmében a bibliaórákat és a vasárnapi iskolát nemcsak a középiskolás diákok, hanem az elemi iskolák tanulói számára sem szabad megrendezni.

Halálozások. Meghaltak: Tóth József 30 éves borbély, V. kerület Afumatei-utca 17. Hóbor Pál 53 éves cipész, IV. kerület Budai Deleanu-utca 19. Simon Márta 42 éves szakácsnő, IV. Carol-ut 29. Buta Varsavia, született Popovici, III., Eroilor dela Tisa-ut 26.

Végleges megegyezés a danzigi kérdésben. Németország és Lengyelország között a danzigi kérdésben megtörtént a végleges megállapodás. Ennek következtében ez a kérdés teljesen lekerül a Népszövetség napirendjéről. Németország és Lengyelország megegyezett arra nézve, hogy Danzigba Axel dán herceget nevezik ki népszövetségi biztosnak. Tekintettel a két érdekelt állam között létrejött megegyezésre, a népszövetségi tanácsnak nem lesz oka, hogy más döntést hozzon. A danzigi kérdésben való megegyezés bizonyára lényegesen hozzájárul a német és lengyel államok közötti viszony javulásához.

Kellemetlen a kellemetlen ember körül.

Földes Imre budapesti színműíró néhány hónap előtt befejezte A kellemetlen ember című darabját és azt átadta Németh Antalnak, a budapesti Nemzeti Színház igazgatójának. Az igazgató közölte, hogy a darab egyes részeit miatt aggodalmi vannak és azért azt bemutatja a kultuszminisztériumnak. Később közölte az íróval, hogy a darab a kultuszminisztérium kedvezőtlen véleménye miatt a Nemzeti Színházban nem kerülhet előadásra. Földes Imre erre az egyik napilapban éles hangon bírálta Németh eljárását. Erre megindult a hírlapi csata és végül Németh igazgató provokálta az író. Földes Imre is megnevezte a maga segédeit és most megindultak a lovagias ügy tárgyalásai.

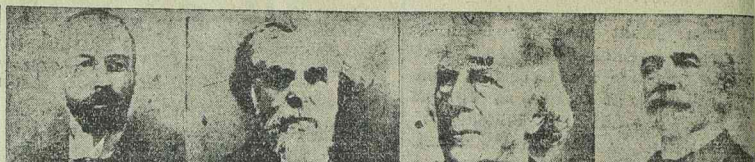
A magyar színház műsora:

Pénteken este 9 órákor: Szabad a csók. Rendkívül érdekes, nagy táncos operett-premier.
Szombaton delután 5 órákor: Csárdás. Operettszláger. II. Ifjúsági előadás, Olsó helyárrakkal.
Szombaton este 9 órákor: Szabad a csók. Operettujdonság II-szor.

* Román gyorsírási tanfolyam.

A helybeli kereskedelmi és iparkamara román gyorsírási tanfolyamot rendez, egy minden tekintetben kitűnő, a legtöbb európai parlamentben bevezetett rendszer alapján, mely áll 24 leckéből. A román nyelv perfekt tudása nem okvetlen szükséges, mivel a rendszer maga oly világos, hogy amellet a tanuló még román nyelvtudását is kibővíti. A havi tandíj 100 lei. A befeljezők hivatalos bizonyítványt kapnak. Beiratkozások Magdu előadó tanár fordítóirodájában Cetate, Piata I. C. Bratianu 2. szám alatt. (Krayerrel szemben.)

Hogy él egy hercegi remete. A Napoleon császár leszármazottjáról rendkívül érdekes képekkel illusztrált cikket közöl a Déliláb új száma, amely nagy terjedelemmel jelent meg. Pompás illusztrált rádióműsorok, egyfelvonásos színdarabot, premierbeszámolókat, színházi pletykákat, nagyszerű filmrovatot és több mint száz szívből-szívből képet talál az olvasó a népszerű színházi képeslapban. A Déliláb egy száma nyolc lei.

E. FAIVRE a Poitiersi egyetem klinikai tanára
HÉRARD tanár, az Orvostudományi Akadémia v. elnöke.
LANCEREAUX, az Orvostudományi Akadémia v. elnöke.
LEGEROT, az elge Természettudományi Főiskolának v. éllette professzora.

KIVÁLÓ ORVOSTANÁROK

a köszvényeseknek időnként toxinmentesítő gyógykezelést ajánlanak

URODONAL

használandó erre a célra, minden évszakváltozáskor, mivel:

- 1. TÉLEN**
a hideg, a nyirkosság és a húselektelen dúsabb táplálkozás húgsavszaporulatot termelnek és előidéznek mindazokat az okokat amelyek az úgynevezett ízületi bántalmak alatt ismert kóros állapotot teremtik.
- 2. TAVASSZAL**
az emberi szervezet túlfokozott tevékenységéből fejti ki, a vér regenerálódik és olyan jelenségeket mutat, mint a fák nedve; ilyenkor segítségére kell gyűnk a vérnek abban, hogy megszabaduljon a szervezetben és szövetekben felhalmozódott húgsavtól.
- 3. A NYÁRI HÓNAPOK IDEJÉN**
A nyári hónapokban a vese nehezebben látja el feladatát, amely a vér átszűréséből áll, a bőséges izzadás a vizeletet sűrűbbé teszi és ennek következtében kevesebb húgsav válik ki.
- 4. OSSZEL**
a vér ugyanolyan változáson ment át, mint tavasszal és másfelől az első hidegek gyakran rossz közérzetnek és a belső mérgek lassu kiválasztásának szoktak okai lenni.

Az URODONAL megőrzi az ifjúságot, megvédi az egészséget, meggyógyítja a rheumát, a köszvényt, megakadályozza az elhízást az érlelő szeszedést és megelőzi az uremiát.

CHATELAIN - GYÁRTMÁNY Kapható gyógyszerárakban és drógeriárakban
Használja teljes bizalommal

— Beteg a hetvennyolc éves Vilmos excsászár. Vilmos volt német császár a jövő héten, szerdán ünnepli meg hetvennyolcadik születésnapját. A volt császár betegen fekszik és valószínű, hogy születésnapját is az ágyban lesz kénytelen megünnepelni.

— A leány miatt. Cutina severinmegei községben Iovescu Ion és Diou Dionis legények összeveszttek egy leány miatt, akinek mindketten udvaroltak. A veszekedés hevében Dion furkósbóttal ráütött Iovescu fejére, aki a helyszínen meghalt. A gyilkos legény a községből megszökött.

* **Korcsolyák, kályhák, takaréktűzhelyek, kályha előtti ellenzők és konyhafelszerelési tárgyak nagy választékban** Scherter Ottó vaskezeskedésében Timisoara, I. kerület.

— **Halálra ítélték egy kommunistát.** Moszkvában golyó általi halálra ítélték Jescsekin kommunistát, aki a szovjetek kongresszusára kiküldött Bronin asszonyt megölte. Két társa közül az egyiket hat, a másikat tíz évi súlyos börtönrre ítélték.

— A skót királynak képzelte magát. Az egyik kisebb budapesti színházban tegnap Douglas Bitshi-Kemuth angol nyelvtanár, aki már hosszabb ideje lakik ott, nagy botrányt csapott. Hangzottatta, hogy ő a skót király és mert felségjogait megsértették, majd elégtételt szerez magának. Az angol nyelvtanár már napok óta furesán viselkedett. Ismerőseinek zalmacsn megsgatta, hogy VI. György király koronázásával egyidejűleg Skócia királyává koronázzák. Egy üzletkeben brokátokat s bitorszöveteket vásárolt a koronázás céljaira.

— **A vakbélgyulladás veszélye ellen védekezés** egyik hatásos módszere abban áll, hogy az ember a beleit hetenként legalább egyszer a természetes „Ferenczsef” keserűvízzel — reggel éhgyomorra egy pohárral — alaposan kitisztítja. Az orvosok ajánlják.

Mozi

MOZIK MŰSORA:
Péntek, január 23.
Apollo-mozi: A kétarcu ember.
Capitol-mozi: A bűnök városa.
Tivoli-mozi: Az asszonyok királya.

FIGYELEM! **ELASTIC**
3 órán belül hócipőt, galosnit, zippzárát szakszerűen javít gőzulkanizáló vállalat
Csordás és Sallnack, Timișoara I., STRADA SOLDERE 2 (Rózsa szüccsel szemben)

KÖZGAZDASÁG

A régi kompenzációs ügyleteket február elsejéig le kell bonyolítani

A kormány gazdasági bizottsága ülést riott, amelyen Pop Valer kereskedelmi és iparügyi miniszter bejelentette, hogy a Nemzeti Bank az első évnegyed rubehozatalára vonatkozólag megfelelő díjzettel rendelkezik és ezért az importügyletek akadálytalanul és minden nehezéssel nélkül lebonyolíthatók. Kivételt képeznek a Németországgal való üzleti kapcsolatokat, amelyek még mindig rendezetlenek és megoldásra váró problémákat jelentenek. Ezért Németországból csak a minimális és nélkülözhetetlen behozatalt engedélyezik. A gazdasági bizottság után elhatározta, hogy az összes kom-

penzációs ügyleteket, amelyekre már régebben engedélyt adtak február elsejéig le kell bonyolítani. Kivételt képeznek a romániai gyümölcsre vonatkozó ügyleteket, amelyeknek lebonyolítási határideje április elsejéig lejár. Az angolai kompenzációs ügyletekre vonatkozólag, amelyek különleges egyezmény alapján jönnek létre, újabb rendelkezést nem hoztak. Foglalkoztak még az üléseken a len- és kendertermesztés iparosításával, aminek érdekében az állam részvétele mellett száz millió lei alaptőkével rendezendő társaságot kívánnak létesíteni.

Románia ötszáz millió cseh korona hitelt kap. Prágában befejeződtek azok a tárgyalások, amelyeket a Badulescu ügyi alminiszter vezetésével az állami bizottság a csehszlovák kormány megbízottjaival folytatott. A tárgyalások eredménye az, hogy Románia mintegy száz millió cseh korona hitelt kap. A költségek ellenében a román megbízottok a különböző cseh hadfelszerelési gyárakban — így a Skoda-műveknél is — nagyobb megrendeléseket eszközölnek.

Vesztéses a város költségvetése. A város központi költségvetése — a városi állalatok nélkül — az 1936-1937. pénzügyi évre száz millió lei bevételt irányított elő. Az elmúlt háromnegyed évben az előirányzott összeg hetvenöt százaléka kellett volna befolytania, ehelyett azonban a bevétel alig érte el a hatvanötöt százalékot. Ennek oka az, hogy a város a még mindig tisztázatlan öt százalékos lakbérleti adó beszédését becsüszte. Minthogy a lakbérleti adó beszédésére valószínűleg egyáltalában nem is kerül a sor, a város központi költségvetésében az esztendőben deficit lesz. A városi vállalatok költségvetésileg előirányzott bevételei rendezek.

A patenta fixának tizenennyeg osztálya lesz. A fővárosi lapok azt írják, hogy a pénzügyminiszterium az egyenes adókról szóló törvény módosítását készíti elő. A patenta fixa alá tartozó kiskereskedőket és kisiparosokat majd másképpen osztályozzák. Az eddigi kilenc osztály helyett tizenennyeg osztály lesz, a felső jövedelmi határ pedig az eddigi 150.000 lei helyett 180.000 lei. Az új törvény pontosan körül fogja írni azokat a tételeket, amelyeket az adóalapból levonásba lehet hozni.

Ellanyhult a búzapiac. A bányási gabonapiacra a búza-irányzata ellanyhult és az üzleti forgalom a vételkörü csökkenése következtében elcsendesedett. A gabonapiacra az árak a következők: búza 78 kilós 440, búza 79-80 kilós 450, tengeri 240, zab 270, takarmányárpa 320, tavaszi árpa 350, korpa 240, muharmag 400, napraforgómag 450, tökmag 650, cirokmag 220. Kismalmi liszt a 30/70-es beosztásból 780 és nagymalmi liszt 800 lei százkilónként. A luernamag 32 és a lóheremag 26 lei kilónként.

A szabadforgalmi devizák piacán a következő árfolyamok voltak: német márka 37,10-37,30, drachma 8,85-8,87, cseh korona 4,45-4,50, olasz líra 6,20-6,50.

Valuták hivatalos árfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti.) Francia frank 5-5,50, svájci frank 22-23,75, angol font 495-500, olasz líra 5,20-5,30, dollár 99,50-100, belgas 16,50-17, hollandi forint 52-55, cseh korona 4,50-5, osztrák schilling 23,50-24,50, pengő 25-28, német márka 40-42, dinár 2,90-3,05, leva 0,90-1,10, sloty 18,75-19,50.

Valuták magánárfolyama. (Az első szám a vételt, a másik az eladást jelenti.) Francia frank 9,90-10,10, svájci frank 44-44,25, dollár 179-183, angol font 910-930, olasz líra 9,70-9,90, osztrák schilling 32,50-33, magyar pengő 34-34,50, dinár 3,45-3,65, cseh korona 5,20-5,40, német márka 41-42, Napoleon arany 1250-1260, arany font 1550-1560.

Sportesemények

A sportcsapatok hetvenöt százalékos vasuti kedvezményben részesülnek és díjtalanul kiállított utlevéllel indulhatnak külföldre

A sportszövetségek központi tanácsa ülést tartott, amelyen Boerescu beszámolt az U. F. S. R. főtitkárságának eredményes munkásságáról. Bejelentette, hogy a hivatalos levelezés lebonyolítása érdekében sikerült elérni azt, hogy a levelek bélyegmentesek és erről még a hét folyamán értesítik a különböző sportszövetségeket. Ezenkívül hetvenöt százalékos vasuti kedvezményt értek el a nemzeti sportcsapatok számára. A különböző sportágak csapatai díjtalan ut-

levelet is kapnak. Az utlevelek kiállításánál úgy a pénzügyi, mint a turisztikai illetékek megfizetése alól mentesítették a válogatott együtteseket. A főtitkári hivatal ezenkívül tervet készített a játékosok kötelező biztosításáról és ennek érdekében érintkezésbe lép a különböző biztosító társaságokkal. A központi fizyermi bizottság pedig új szabályzatot készít elő, amely a sportvetségek szankcionálására egységes rendszert tesz majd lehetővé.

JÉGHOKKI NEMZETI BAJNOKSÁG

A fővárosban nagy érdeklődés mellett bonyolították le a Bragadiru-Telefon-Club jégchokki mérkőzését. A jégchokki nemzeti bajnokság keretében lejátszott mérkőzést a Bragadiru csapata nyerte meg 3:2 (1:0, 2:0, 0:2) arányban.

ROMÁN-CEH MÉRKŐZÉS

A BENES-KUPÁÉRT

Benes csehszlovák köztársasági elnök értékes kupát ajánlott fel a román csehszlovák és jugoszláv válogatott csapatok által lejátszott mérkőzések győ-

tesének. A kupáért folyó küzdelem első mérkőzését Románia és Csehszlovákia csapatai között május 9-re tűzték ki. A csehszlovákok azonban a játéknak április hónapban való lebonyolítását kérték, mert május 15-én a skót válogatott ellen rendkívül nehéz mérkőzése lesz a csehszlovák válogatott csapatnak. A csehszlovák szövetség az április 18 vagy 25-iki időpontot javasolta. A román szövetség április 18, mellett döntött és így a Románia-Csehszlovákia válogatott labdarúgómérkőzést a Benes-kupáért ezen a napon játsszák le Bucuresztben.

Igy történt...

László János történelmi riportorozata

(Copyright by Ed. PEN and Déli Hírlap 1936/37.)

34

A „Lusitania” elsüllyesztése után ugyanezen Mirosir” első oldalán hoz egy fényképet, amely a sászáriját ujjongva üdvözlő tömeget mutat be. Ez a felvétel pedig 1914 július 31-éről való, amikor I. Vilmos emlékeztető beszédét tartotta palotájában a királyi udvarban. „Nem ismerem pántokat most, csak léteket ismerek.”

Más 1915 február elsején a komoly „Le Matin” fényképet közöl, amelyen a Kronprinz haragos arccal kezét emeli az apjára. A kép alatt meggyarazó szövegben hőbeszédűen kifejtették, hogy harag és egyenetlenkedés dúl a császári család sebelén belül. A hamisított kép eredetileg egy nagyon idillikus jelenetet ábrázolt, amelyen a rónörökös kezében tartott szivarját gondosan elárvoltja apja arcától, nehogy a füst a szemébe menjen. Csak éppen a szivart retusálták ki a Kronprinz kezéből.

1916 január 8-án az „Illustration”-ban egy Simonet-rajz. Mosolygós francia katona az előtérben, akit ugyancsak mosolygós francia polgári család fogad és mindenfajta jó enivalóval kínál. Egy hónappal később, a német „Kriegsbilder” leközlj ugyanazt a rajzot, csak éppen a francia katona egyenruháját változtatja át néhány ügyes ceruzavonással német feldgráuvá, eképp akarván dokumentálni, milyen szívélyesen fogadják a né-

met katonákat ellenséges földön.

A hadikölesönök megjelenése idején Németországban elterjedt volt a jegyzésre felhívó plakátok használata. Az egyik ilyen falhirdetményen nemzetiszínű övet viselő Amor, német hadisíszakot tart a kezében, amely ércpénzzel van színültig megrakva. A kép aláírása „Für die Kriegsamleihen.” A franciák nem változtattak semmit a képen, csak éppen a sisak peremét gömbölyítették le és fület rajzoltak hozzá, amelynél fogva a félelmetes germán hadisíszszám egészen pacifista kinézetű — éjjeli edényé változott.

Waltz Jakob (alias Hansi) egyik plakát-ötlete: Hatalmas vaskeresztre kifeszített katona, akinek kezébe éppen szegyet ver egy hegyessíszakos tiszt. Felírás: „Német katonák, ez a jutalmatok.”

Az ántánt semleges területeken is állított fel titkos nyomdákat. Ilyen volt pl. Zürichben is, ahol az elterjedtségéről híres „Frankfurter Zeitung”-ot nyomták. Már tudniillik, a hamis „Frankfurter Zeitung”-ot. Ez az iker-újság ugy papiranyagát, mint betűszedését illetőleg is tökéletes mása volt a német lapnak. 1917 végén vetődött fel ennek a másodlapnak kiadási terve. Clemenceau, „a tigris” ötlete volt.

— A német nép csak akkor fog hinni nekünk, ha saját újságjaiban látja lenyomtatva azt, amit közölni akarunk vele, — mondotta.

A „Frankfurter Zeitung” liberális véleménykifejezésénél fogva is a legalkalmasabb volt erre a célra. Arról volt ismert országszerető, hogy politikai állásfoglalása mérsékelt volt mindig és sohasem, még az első időkben sem, fújta nagyhangon a háboru hamisít. A nyomda tehát megalakult, az

első példányok kijöttek, hatalmas cikkek álltak bennük, mindegyikük a német győzelmi lehetőségek utópiáit igyekezett lehetőleg tárgyilagosan bebizonyítani.

A német nyárspolgár, akihez ügyes kémkezel juttatták el a preparált példányokat, este nyugodtan leült kedvenc karosszékébe, kinyújtózott és elővette kedvenc újságját. Azután az első sorokra már tégramerédet ezemekkel bámolt. Mit! A tiszteletreméltó „Frankfurter” ílyet merr írni! A nyugati fronton elszenvedett legutóbbi vereségek a háboru újabb évekre elnyúló meghosszabbítását eredményezik. Dehát, hogyan! A kormány még nemrégiben azt híresztelte, hogy karácsonyra egészen biztosan vége a háborunak?

Ezalatt a léggömbök ezrei, repülők százai szórták le az első vonalakban a röpcédullákat, újságokat kötegszámra. A 75 milliméteres ágyúk mások oly félelmetes lövedékei nem robbantak fel, estükben papírfalbókba burkolták a német állásokat. Nicolai ezredes mondotta könyvében, hogy:

„A papírháboru többet ártott nekünk, mint valamennyi öldöklő fegyver együttvéve.”

Ezalatt a német ellenpropaganda sem állott tétlenül. Brosurákat bocsátott ki ő is, de ezekbe vigyázatlanságból és kapkodásból olyan nyelvezeti és helyesírási hibák kerültek, hogy komoly propagandára nem voltak használhatóak. Nicolai különben erősen panaszkodik amiatt is, hogy a túlbüszke porosz hadvezetéség lemezte az ilyen fegyvereket és csak a saját hatáskörén belül tudott megbízásokat adni az ellen-papírháboru kiterjesztésére.

(Folyt. köv.)

Rádió

PÉNTEK, JANUÁR 22.
BUCUREȘTI.

6.30: Reggeli műsor,
13: Lemezek,
13.40: Lemezek,
18: Szórakoztató-zene,
20: Felolvasások,
20.35: Közvetítés az operaházból,
BUDAPEST I. 7.45: Torna. Hangle-
mezek, 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolva-
sás, 13.05: Cigányzenekar, 14.30: Verdi-
hanglemez, 15.40: Hírek, 17.15: Diák-
félóra, 17.45: Időjelzés, 18: Előadás, 18.30:
Hangversenyzenekar, 19.45: Előadás, 20.15
Előadás régi magyar tánclemezekkel,
21.15: Babits-versek, 21.40: Dohnányi Ernő
zongorázik, 22.40: Szalónczenekar, 23: Kül-
ügyi negyedóra, 0.05: Csorba Dezső és tá-
rsai cigányzenekara muzsikál, BUDAPEST II.
19.15: Gyorsírótanfolyam, 20.45: Előadás,
21.15: Hanglemez, 21.45: Hírek,
BÉCS, 20.30: Dalok, 21.15: Cornelius:

Cid című operájának előadása, 23.30:
Tánczene.
BELGRÁD, 18.50: A rádiózenekar hang-
versenye, 23.20: Hegedű és zongorahang-
verseny.
MILÁNÓ, 18.15: Tánczene, 21.40: Ve-
gyes-zene, 22: Szimfonikus hangverseny,
24.15: Tánczene.
RÓMA, 21.40: Operatőltetés és tánc-
zene.
VARSÓ, 20.20: Dalok, 20.45: Operarész-
letek, 21.15: A filharmónikusok hangver-
senye, 23.45: Tánczene,
SZOMBAT, JANUÁR 23.
BUCUREȘTI.
6.30: Reggeli műsor,
13: Zenekari hangverseny,
18: Felolvasás,
18.15: Katonazenekar,
19.10: A rádiózenekar,
20.05: Felolvasás,
20.25: Bojanescu Alexandru énekel,
21.15: Jazz-band,
22.45: Vendégül zene,
BUDAPEST I. 7.45: Torna, Hangleme-

zek, 11: Hírek, 11.20 és 11.45: Felolvasás,
13.05: Férfi-énekötös, 14.30: Szalónczene-
kar, 17.15: Mese, 18: Mit üzen a rádió,
19.15: Előadás, 18.45: Nagy Izabella ma-
gyar nótákat énekel, 20.50: Két egyfelvo-
násos, 22.10: Lemezek, 23.45: Operaházi
zenekar, BUDAPEST II. 18.45: Földmü-
velésügyi előadás, 19.45: Előadás, 20.15:
Előadás, 20.50: Hanglemez, 23.05: Angol
tánclemez,
BÉCS, 18.05: Lemezek, 20.15: Daljáték,
23.20: Dales, 24: Bécsi népzene négyes,
BELGRÁD, 18.20: Dalok, 18.50: Leme-
zek, 19.30: Oboahangverseny, 20.50: Zene-
művek, 22.30: Tánczene, 23.20: A rádióze-
nekar, 24.10: Tánczene,
MILÁNÓ, 18.15: Tánczene, 21.40: Olasz
dalok, Utána tánczene,
RÓMA, 18.15: Szórakoztató-zene, 21.40:
Vegyes-zene, 22: Turandot című opera
előadása,
VARSÓ, 20.30: Hegedű és zongorajáték
dalokkal, 22: Olasz szórakoztató-zene,
23.30: Tánczene.

Magyar könyvujdonságok

Horváth-Német: Kegyenc
Kovrig: Elsőosztályu fedélze
Szabolcsi-Bence: Bevezetés a
zenetörténelemben
Riporerek aniológiája
Kaposy: Kerékpáron Afrikán
Nordhoff: Lázadók
Havas: Kék vonat
Karácsony: Napos oldal
Benoit: Nyugat asszonya
Köves: Csavargók menekendje

Kaphatók:
CULTURA
könyvkereskedésben
Timisoara IV., Bulev. Carol 16.
Telefon: 15-07

Apróhirdetések

Legolcsóbb hirdetés – leggyorsabb eredmény

Egyes szó ára 3 lej, vasta-
gabb betűvel 5 lej. Állástke-
resők szavankint 2 lejt fizet-
nek, Jelligés hirdetések címét
a kiadóhivatal nem közölhe-
ti. Ilyen hirdetésekre a jelli-
gével ellátott írásbeli aján-
latot kell beküldeni a kiadó-
hivatalnak.

Apróhirdetéseket felvez-
ker.: Déli Hírlap kiadóhiva-
tala, Piața I. C. Bratiann
II. ker.: Kardos-trafik, Piața
Traian és Str. Mercur sarok
IV. ker.: March-trafik, Piața
Küttli, A hirdetési díj mit-
den esetben előre fizetendő.

Levelezés

Jancsi,
Ottani üzlet teljes felszámolásának meg-
ingathatatlan elhatározásával jöjjetek!
Velünk érintkeztek is teljes tudatában
vannak eme egyedüli megoldásnak és ezt
teljességgel pártogolják!!! Jelen állapot
végzetesen tragikus lesz mindnyájunk-
ra! Csomagot hozzátok egyedül, kíséret
felesleges, érkezéséről értesítetek, hogy
eléje küldjünk, Imádkozunk – várunk –
bizunk, miként Ti akarjátok! Csókolunk.
(4520)

Alkalmazás

Jobb mindenes
szobaleányt, éves bizonyítvánnyal, fel-
vesz, Bulev. Reg. Ferdinand, Dauerbach-
ház, I. em. ajtó 2.
(4518)

Főzni tudó mindenes
jó bizonyítvánnyal, február lere kereste-
tik, III., Piața Plevnei 8. I. 9. Özveggy
Scharffné,
(4521)

Állást keres

Állást keres
pénztárnál, vagy irodában, nagy irodai
gyakorlattal bíró nő, ki három nyelvet
beszél. Cimeket a kiadóba kérek „Kaució-
képes” jelígre.
(4655)

Gyermekek mellé
elmenne németül, franciánul beszélő ko-
molyabb nő, ki gyermekek mellett már
volt. Cimeket „Nyolvtudás” jelígre a ki-
adóba kérek,
(4656)

Vasalónő
otthonra és házaknál a legfinomabb fe-
hérművek vasalását vállalja. Kemény
inget és gallérokat is szépen vasal. Cim:
II., Str. Telegrafului 65 szám.
(1009)

Fahordó
a téli hónapokra, fahordást vállal. Cime-
ket kérem a kiadóban leadni,
(1087)

Lakás

Kerteslakást
keresek lehetőleg központi fekvéssel 6-7
szobából állót. Lakbér megjelöléssel, pon-
tos cimeket a kiadóba kérek „Kényelmes
otthon” jelígre.
(1635)

Egy-szobás

parkettás lakást az I. kerületben keresek.
Cimeket „Jó lakó” jelígre a kiadóba ké-
rek.
(4550)

Különbéjárati szobát

feltétlen fürdőszoba használatl, esetleg
teljes ellátással keres egyedülálló idő-
sebb urinő. Cimeket a kiadóba kérek
„Belváros” jelígre,
(1634)

Adás-vétel

Bérházat
keresek megvételre, a II. kerület kivéte-
lével, amelyben 2- és 3-szobás modern la-
kások vannak. Vételár 1.200.000 leiji.
Ajánlatokat „Kertes-bérház” jelíge alatt
a kiadóhivatalba,
(4519)

Ház eladó,

2 szoba, konyha, éléskamra, Erdelöldn
Str. Titan 3, a Bulev. Tache Ionescu
számától balra be,
(45)

Ha szép akar lenni

Használjon KILKA-jéle liliom-
tejkremet, liliom-tejszappant és
liliumpudert három színben.
Kapható kizárólag a

Városi gyógyszertárban
a „Fekete Sas”-oz” I. Piața I. C. Bratiann

Női koresolyák

nagyon jó állapotban, jutányosan elad-
Cam: IV., Str. Sturdza 49.
(17)

Ó-német ebédlő

kifogástalan állapotban, jutányosan
adó, Cim: II., Str. Petru Tegel 2. II. em.
(13)

Ebédlő,

rádió és ezüstök, olcsón eladó, Verle
IV., Str. Tudor Vladimirescu 20.
(46)

Eladó

arany- és közönséges fűcám, Csorvann
István, Bocea-Montana.
(47)

Ház eladó

204 négyzetű telekkel, Ronát, Str. No
lae 14,
(42)

Modern kombinált szoba

sötétebb színben, megvételre kerestek
Cimeket „Jókarban lévő” jelígre a ki-
adóba kérek,
(48)

Rádiót

jókarban lévő, megvételre kerestek. Cime-
ket kérem a kiadóba leadni.
(28)

Az ország egyetlen vendégül-
ipari SZAKLAPJA a

Gazeta
Restauratorilor și Hotelierilor
Vendéglősök és Szállodások
Lapja

TIMISOARA I., Strada Caruso 3
megjelenik minden szombaton. Ott
kell legyen minden vendégiparos
asztalán

Hirdessen
a Déli Hírlapban

Városi Színház

Szombaton délután 5 órakor

CSÁRDÁS

Operettsláger olcsó helyárrakkal

Péntek
Szombat
Vasárnap
este 9 órakor

Ujdonság! Premier! Szenzáció!

Szabad a csók

Erdélyi Mihály új operettslágerre

Jegyek elővételben a színház pénztáránál